

Joachim Stockmann

**Joachimus Stockman Vice-Decanus Caeterisq[ue] Collegii Medici Doctores Ac
Professores Ad Disputationem Inauguralem Die 9. Iulii, horis ante & post
meridiem in Acroasi Maiori habendam, Magnificum Dn. Rectorem ac Omnes
omnium ordinum Academiae Cives officiose invitant**

Rostochii: Kilius, 1646

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn730129551>

Druck   Freier Zugang

Træs: Stockmann, Boachim

Reop: Sötzke, Peter

R. M. med. 1646

+ Tropgr.

πάντα φένει.

TATIO MEDICA, INAUGURALIS
DE

ENUM TVESICÆ CALCULO,

Quam

a, Autoritate & Decretō Am-
ni Senatus Medici in Celeberrima
& Antiquissima

OSARUM ACADEMIA

SUB PRÆSIDIO

IRI Clarissimi & Experientissimi

DACHIMI STOCKMANNI,

phiae & Medicinæ Doctoris,

is Publ. ejusdemq; Reip. Patriæ Physici
i, Dn. Præceptoris per quadriennium fide-
ni, & Evergetæ submissa sibi observantiâ in per-
petuum colendi,

o summo Dignitatis Doctoralis in Arte Medica gradu
sicutus discutiendam & examinandam proponit

IS GÖTZE, Graboviô - Megapolit.

In Auditorio Majori,
d diem IX Julii, horis ante & pomeridianis.

ROSTOCHI,
COLAI KILII, Acad. Typogr. ANNO 1646.

96

JOACHIMVS STOCKMAN
VICE-DECANUS

Cæteriq; Collegij Medici
DOCTORES Ac PROFES-
SORES

AD

DISPUTATIONEM
IN AVGVRalem

Dic 9. Julij, horis ante 3 post meridiem in
Acroasis Majori habendam,

MAGNIFICUM DN. RECTOREM
ac Omnes omnium ordinum ACADE-
MIE CIVES officiosè invitant.

87

ROSTOCHII.

Typu NICOLAI KILI, Academ. Typogr.

ANNO M. DC. XXXXVI.

MEDICINA, Qvæ non πειανη, nec μητη, sed πιηπη, eoq; nomine non Mechanica & vulgaris fortis, sed certis Principijs, Rationi & Experiencie innixa, Nobilissima Ars est. Quod non quibusvis tantum Artibus, sed mulieris alijs etiam Disciplinis merito preferri mereatur, manifestum erit, sive Originem spectemus & propagacionem, sive subiectum, finem, instrumenta & modum Operationis consideremus, sive attendamus multiplicem illam Rerum cognitionem, quam secum trahit, sive in Excellenti futuro Medico que requirantur adminicula, sive utilitatem & Necessitatem, Honores item & Præmia astimemus, quibus Medicos Potentissimi Reges & Principes semper affecerunt, & sic tandem collationem instituamus cum Theoreticis Scientijs, Physica, Metaphysica, Mathematica; Practicis Prudentijs, Ethica, Politica, Oeconomica, Theosophia itidem & Jurisprudentia, quarum alteram propter commune objectum & finem, Hominis putat spiritualem & corporalem salutem, cognatione proxime attingit, alteri in comparatione eminentia palmam valde facit ambiguam; id quod ab aliis passim demonstratum suo loco relinquimus, præsupposita Capita breviter illustraturi.

Et quidem ad ORIGINEM quod attinet, non opus est, ut ad Apollinem & Aesculapium confugiamus, sufficit nobis, quod præ reliquo Disciplinis & Artibus insignitur, in Sacris Literis, Encomium illud omni Encomio majus, Ecclesiast. c. 18. Medicum dignis affice honoribus propter necessitatem. Etenim Dominus est illius Autor, ab Altissimo

Altissimo est Medicina & à Rege Gloriam consequetur. Iehova Medicamenta creavit è terra, & Vir prudens ab ijs non abhorribit. Ipse scientiam hominibus dedit, ut in mirabilibus suis Gloriam consequantur. Ipse sanas per has & hominis dolorem tollit, Fili, ne, dum decumbis, Deum orare intermitas. Ipse sanavit te, deinde Medico da locum, cuius quippe Creator Deus est, non discedat abs te, quoniam ejus indigus es. Propagatores porrò Medicina semper habuit non vulgares, sed preter illustrissimos Principes & Potentissimos Reges ex omni Natione Viros Nobilissimos & ingeniosissimos. Egyptios, Gracos, Arabes, Italos, Gallos, Hispanos, Germanos, qui eam magno labore & sumpta excoluerunt, & certarim etiamnum excolunt, quorum Nomina publicis Fastis & aeterna memoria inscripta refigere & hic reperere non puto opera precium.

Subjectum Medicæ Artis homo est, quem paßim veneranda Antiquitas Divinum & admirandum Animal, miraculum miraculorum, & singulari Emphasi Zoroaster τολμηστάς Φύσεως τέχνασμα, audacissima Natura Artificium appellavit; Quod non sine audacia in mortalem hominem tanta Natura munera collata videantur, ut Exemplar totius universi, mensura rerum omnium, Mundi Epitome, parvus Mundus dici mereatur, & Divinâ Mente ad immortalē Deum, & intelligentias cœlestes proximè accedat, adeoq; terrestris Deus videri possit. Qua de re liceat mihi ex veteris Sapientie scrinij depromptam elegantissimam referre fabulam vel potius Parabolam; Antiqua Fama fert, junonem quondam Natalitium convivium adornasse multiplici cum apparatu. & ne quid tanta festivitati porrò deesset, à jove multis blanditijs & precibus impetrasset, ut illustre aliquod & summo suo Numine dignum spectaculum Convivis exhiberet; jovem autem postquam annuisce remoris nondum mensis, extemplo universum Mundum, cœn amplissimum Amphitheatum exeruisse & in Cœlo subsellia Deorum tanquam futurorum spectatorum, in terris diversas caveas & scenas constituisse unde progrederentur Ludiones; Postmodum proclamatris iam per

Mercurium ludis, relictō Nectare & Ambrosiā Deos Deasq; magno
cum desiderio spectatum surrexisse & assignata sibi loca ordine occu-
passe, Ludiones item dato signo, sine mora in proscenium prodijisse, sci-
tè & compositè varias Comædias, Tragœdias, Satyras & id genus a-
lia peregrisse; junonem interea (postquam ex susurris inaudivisset,
exhibit a sua spectacula spectatoribus ita placere, ut spontaneo sub
juramento per Lethen affirmare auderent, nihil jucundius unquam
spectatum fuisse) gaudio exultantem Deorum subsellia perambulasse,
& porrò, Quidam præ reliquo placeret Histrio, sedulo percontatam
esse; Cumq; Homine nihil admirabilius esse unanimiter respondissent
omnes, & addidissent, id summè sibi admirationi fuisse, tam vario-
rum aliorum animalium genium & indolem Quid unus ille tam ex-
actè representasset, Quid modò irà furentem Leonem, Lupum ra-
pacem, invidum canem, sordidum porcum, stolidum Asinum & nul-
la non vitia, modò mutata Scenā & habitu, astutam Vulpesculam,
simplicem columbam, prudentem Serpentem, piam Ciconiam & nul-
las non Virtutes ita ad vivum moribus & gestu expressisset, adeoq;
hac in parte nihil non Divine perfectionis præse tulisset; Tum etiam
ipsi jovitalia ansculanti Hominis fabricam mirè placuisse, & ad i-
teratas, instinctu reliquorum Deorum, junonis preces, Mitorum nu-
mero illum exemisse, & ut inter Deos consideret permisso, corpore
exutum, idq;, cum Mercurius spectandum circumtulisset, propter
partium varietatem, Artificioam compositionem & connexionem,
pulcherrimam figuram, summopere cunctos laudasse, jovem verò fixis
oculis cum rubore & stupore illud ipsum diu multumq; ante quam se-
poneretur, perlustrasse, tanquam sui ipsius Artificij in hominem colla-
ti oblitus fuisse. Atq; hac sapientis Antiquitatis fabula est, vel
potius Apologus sive Parabola, qualis illa in Sacris: Iverunt ligna ut
ungerent super se Regem &c. Cùm Allegoricè aliud hic innatur,
quam quod litera partim sonat, Hominis scilicet Nobilitatem &
Præstantiam tantam esse, ut Cælestibus etiam mentibus merito ad-
mirationi sit, & proximè ad Divinam sortem accedat.

Tale

Tale igitur & tam eximum Machaoniæ Artis subiectum,
nec minoris Excellentia & dignitatis finis est, Operatissima scilicet
sanitas, summum & incomparabile Bonum, sine quo nulis alijs neg
Animi, neq; Corporis, neq; fortuna bonis iucundè frui licet; Quia de
re unicum illum iucundissimum & gratiarum plenissimum Ariphronis
Sicyonij Poëma, qui apud Althenaum in Dipnosophistis extat, & à
Sennerto Latinitati donatus Carmine Anacreontico, Qvod Gracis
metris subiiciemus:

Τέλεια, πρεσβύτερα μητάρων
μετὰ σὸν ναύπομον

τῷ λειπόμενον Βιοτίος.

Σὺ δέ μοι τεέφρων σύνοικος ἔης
τηγάρῳ περὶ τὸν τάπτεται κάτεις, ἢ τηκέων
τῆς Θεάμπον. Τὸν ἀνθρώπους
Βασιλήδος ἀρχᾶς, ἢ πόθων

Θεοὶ προφίοις ἀφεδίτης ἄρινοι θη-
ρύμομεν :
ηὕτης ἄλλα θέσθεν ἐνθράψωσι πέρψι.
η πόνων ἀμπνοὰ πέφανται :
μετὰ σεῖο, μάκαρει ωζίας, ζαρε;
τέθηλε πάντα, καὶ λάρυπτος καεῖτων
σέθει δὲ κωρεῖς οὐτὶς θεάμπων.

O Sanitas beata,
O Sanitas amanda,
O Sanitas colenda,
Tecum mihi beatè
Reliquum agitare vitæ
Liceat ! mihi perennis
Comes O , adesto vitæ!
Nam qvicqvid est bonorum,
Et qvicqvid est leporum,
Et qvicqvid est honorum,
Et qvicqvid est amorum,
Magnis in auri acervis,

In liberis venustis,
In Principum decore,
In Conjugum favore
Et qvicqvid est, qvod ampli
Largitur orbis Autor
Qvietis à labore,
Gaudijq; post dolorem,
Tecum viget, viretq;
O Sanitas beata,
Tu Ver, facis svave
Fulgere Gratiarum:
Sine te nihil beatum!

Elegantissimo Ariphronis Hymno Consona planè est

Cancilena Convivalis ex Georgia Platonis :

Τέλειαν μὴν ἀριστὸν θεῖ,
Τόδε δὲ δούτερον καλὸν γενέσθαι,
Τείνει δὲ επιστῆται ἀδόλως.

Sed haec tenus etiam de fine Medicæ Artis.

Instrumenta quæ sunt, si queris, uno Nominis respondere, Variæ, ex Vegetabilium potissimum; Animalium, Mineralium Classem deprompta, Diæterica, Pharmaceutica, Chirurgica, eaqꝫ Deodatæ, Scopula & verè iuncta Medicamenta, quæ ideo ðearū xerigas, Deorum manus eleganter appellavit Herophilus, quæqꝫ non, ut in artijs Artibus sit, sine magna deliberatione in usum adhibet Dogmaticus Medicus, sed consideratio multiplicibus circumstantiis, & persitatis etiam minimis momentis, affecta partem respectu usus, situs connexionis & Sympathicas, Magnitudinis, figura, substantia, consistencia, contextus sive confirmationis, Numeri &c. Morbum, & quidem secundum omnes differentias, Morbi Causas & propinquas & remotas, agri etiam Temperamentum Ætatem, sexum, vitæ genus, natale solum & maximè vires concernentibus; ad qua indaganda, quia oculis non patent omnia, certis insuper signis utitur, & tum demum postquam secum constituit, numquid agat, qvid agat, quibus Auxilijs, an Alterantibus, evacuantibus, confortantibus &c. In qua dosi, quò tempore, quò modò usurpandis, curationem aggreditur, non soli Experientiæ, sed & Rationi, Certisqꝫ presuppositionis indicationibus. Regulis adeoqꝫ legitima Medendi Methodo innixam. Ex hisce ulero innotescit, quām variarum Rerum cognitionem secum ferat Medicina, ita ut non immerito dicta sit Democrito πάντας τὰς οὐραὶς ἀδελφὴ καὶ ξύνορες: Omnis Sapientia Soror & Contubernialis (ne dicam Porphyrium afferere totam Philosophiam sese debere Medicine,) innotescit item ad hac addiscenda omnia, quām variare quietantur subsidia, quæ ex Hippocrate nude hic proponere luet, alibi prolixius explicata. Verba ipsa Divini nostri Iesu lib. de Lege hac sunt: Omnia projecto Artium Medicina Nobilissima. Verum propter eorum, qui eam exerceant, ignorantiam eorumqꝫ quicquidem de his judicant, omnibus Artibus jam longè inferior habetur. Qui quidem Personarum quæ in Tragœdijs producuntur, maximè similes esse videntur: Quemadmodum enim illi quidem formam, habitum

habitu& Personam histrionis referunt, neq; tamen histriones sunt:
sic & Medici nomine quidem multi, reipsa perpanci. Qui enim Me-
dicina scientiam sibi verè & aptè comparare volet, is horum omnium
compos esse debet, ut Naturam nactus sit, doctrinam, locum studij
aptum, institutionem à puerō, industriam & tempus. In primis igit-
ur Naturā opus est, quā repugnante irrita sunt omnia, eādem ad
optimum quodq; viam commōstrante, Artis doctrina paratur, quam
ex institutione à puerō, in loco ad disciplinam probè à Natura accom-
modato, cum Prudentia sibi comparare oportet. Ad hac longitem-
poris industriam accedere necesse est, quo disciplina velut grava-
ta, feliciter & bene crescendo, maturos fructus efferat. Quo modō
enim qua terra producuntur, eādem omnino ratione Medica Artis co-
gnitio se habere videtur. Natura namq; nostra, agri; Doctorum
Præcepta seminum rationem habent. Institutio à Puerō tempestiva
sationi responderet. Locus verò disciplina accommodatus, aëri am-
bienti, ex quo ijs, qvā è terra nascentur, alimentum suspetit. Di-
ligens studium Agricultura est. Tempus autem omnia hec ad ple-
nam nutritionem confirmat. Hattenus Hippocrates de generalibus
præsidj; peculiare quoddam insuper in Medico requiri monet Valle-
sus Praefatione in lib. 8. suarum Controv. Idq; sive singulare Inge-
nij acumen & agilitatem, sive euoxias, sive Prudentiam dixeris, per-
inde erit, & hujus euoxicas beneficio saepe fit, ut junior & minus ex-
eritatus in Praxi Medicus seniorem Curandi dexteritate, sive ut
vulgo videtur, felicitate vincat. Sed hic filum abrumpere placet,
Quæ de utilitate & Necesitate Medicæ Artis indeq; ejus Professoribus
exhibitib; honoribus & Præmijs dici possent, in aliam occasionem re-
servare. Vereor enim, ne mibi coningat, quod Lacedamone cuidam
contigit, Herculis Laudes recitanti, cui Archidamus occlamavit:
Ecquis Hercules viceperat? Et saxe quis Medicinam viceperare
posset, quis auderet, cuius salutare auxilium ita anxiè in morbis im-
ploramus, & gratā mente agnoscimus, agnoscere certè debemus?
Ceterūm hujus tam Nobilissima Artis industrium Cultorem vobis

fisti-

ssimus, Virum Nobilem, Prastantissimum & Doctiss: Dn: Petrum
Göthen/ in quo eorum, que in futuro Excellenti Medicō requiruntur,
nihil desiderari testamus, quod ex privato Examine ad decretum &
Normam statutorum nostrarum cum ipso satis accuratè peracto, luce-
lentissimè animadvertisimus, ita quidem ut unanimi suffragio, dissen-
siēte nemine, dignissimus judicaretur summis nostris Artis Doctoribus
Honoribus prima quāg, occasione adipiscendis. Cūm verò Eruditionem
suā Publicè toti Academia probare debeat & velit, Theses ab illo de
Calculi Natura & Curatione prolixius quidem, sed non sine cau-
sa tamen ita ad dispicandum conscriptas exhibemus, dc quibus oīv
lē dē Collatio instituetur placida Die 9. Iulij horis ante & Pomeri-
dianis in Auditorio majori. Rogamus Magnificum Dn: Rectorem,
Reverendos, item Consultissimos, Experientissimos & Clarissimos
Dn: Professores, Doctores, Magistros, Verbi Divini Ministros, Scho-
le Collegas & omnium Ordinum Viros Doctos, totam q̄ Nobilissimam
Optimarum Artium studiorum Cohortem, ut dicto loco & tem-
pore frequentiores convenire, Dn: Candidati vites, ingenij dotes &
in Medica Arte Profectus Amicē & benebole explorare & experiri,
Nosq; & totum Auditorium erudire & sua Presentiā ornare ne gra-
ventur. Id nobis erit gratissimum, & Collegio Medico honorificum,
Nosq; ut vicissim omnibus & singulis in simili vel alia quavis occasio-
ne nostra officia semper constent promptissima, operam dabimus se-
dulo. Deniq; Deum Ter Opt. Max. supplices oramus, ut ille, cu-
jus natus & auspicijs Anno millesimo quadrageentesimo decimo nono,
Die duodecimo Novembri, nata & Aucta est hæc in Varni littere
Academia, eandem placatu propitiatusq; servare, fovere & prote-
gere velit, cum universa Provincia & tota Civitate. P: P. Ro-
stockij, Sub Sigillo Medicæ Facultatis, 27. Junij 1646.

6(0)6

issimus, Virum Nobilem, Prastantissimum & Doctiss: D
Gōzen/ in quo eorum, que in futuro Excellentissimi Medicō:
nihil desiderari testamur, qvod ex privato Examine ad
Normam statutorum nostrorum cum ipso satis accuratè p
lentissimè animadvertisimus, ita quidem ut unanimi fusi
tiēe nemine, dignissimus judicaretur summis nostræ Artis.
Honoribus prima quāg, occasione adipiscendis. Cūm vero
suā Publicè toti Academia probare debeat & velit, The
Calculi Natura & Curatione prolixius quidem, sed
sa tamen ita ad dispucandum conscriptas exhibemus, d
iā deq Collatio instituetur placida Die 9. Julij horis ante
dianis in Auditorio majori. Rogamus Magnificum T
Reverendos, item Consultissimos, Experientissimos &
Dn: Professores, Doctores, Magistros, Verbi Divini Mu
le Collegas & omnium Ordinum Viros Doctos, etiam qz i
Optimarum Artium Studiosorum Cohortem, ut dicto
pore frequentiores convenire, Dn: Candidati vites, ing
in Medica Arte Profecti Amicè & benevolè explorare
Nosq, & totum Auditorium erudire & sua Præsentia or
ventur. Id nobis erit gratissimum, & Collegio Medico
Nosq, ut vicissim omnibus & singulis in simili vel alia qu
ne nostra officia semper constent promptissima, operam
dulc. Deniq, Deum Ter Opt. Max. supplices oramu
jus nuru & Auspicijs Anno millesimo quadringentesimo
Dic duodecimo Novembris, nata & Aucta est hec in
Academia, eandem placatu propitiatusq, servare, for
gere velit, cum univerſa Provincia & tota Civitate.
Stockij, Sub Sigillo Medicæ Facultatis, 27. Ju

8(0)90

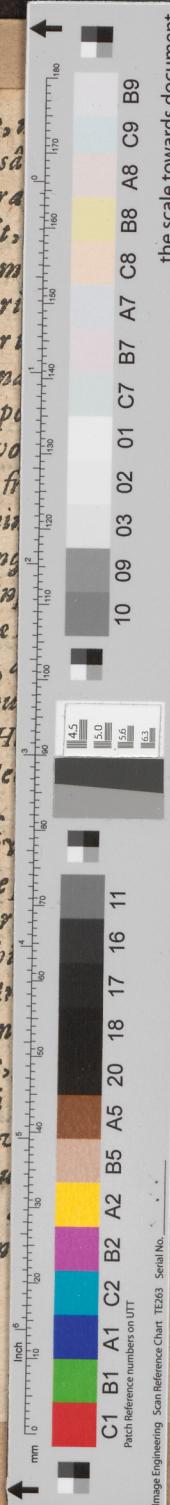

Universitäts
Bibliothek
Rostock

[http://purl.uni-rostock.de/
rosdok/ppn730129551/phys_0016](http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn730129551/phys_0016)

DFG

habitum & Personam histrionis referunt, sic & Medici nomine quidem multi, reipsa medicina scientiam sibi verè & apè comparata compos esse debet, ut Naturam natus sit, aptum, institutionem à puerō, industria tur Naturā opus est, quā repugnante irri optimum qvodq; viam commōstrante, Ari ex institutione à puerō, in loco ad disciplina modato, cum Prudencia sibi comparare operis industriam accedere necesse est, qvota, feliciter & bene crescendo, maturos frēs enim qua terra producuntur, eadem omnino gnisio se habere videtur. Natura namq; Praecepta seminum rationem habent. In sationi responderet. Locus verò disciplina bienti, ex quo ijs, qvā è terra nascuntur, diligens studium Agricultura est. Tempu nam nutritionem confirmat. Hædenus H præsidij; peculiare qvoddam insuper in Me sius Präfatione in lib. 8. suarum Controv. nū acumen & agilitatem, sive euoxias, si inde erit, & hujus euoxias beneficio sape exercitatus in Praxi Medicus seniorum Cur vulgo videtur, felicitate vincat. Sed hi Qvæ de utilitate & Necessitate Medica Ar exhibitis honoribus & Præmij dici possen servare. Vereor enim, ne mibi contingat, contigit, Herculis Laudes recitanti, cui Ecquis Herculem vituperat? Et sanè qz posset, quis auderet, cuius salutare auxilia ploramus, & grātā mente agnoscimus, Caterūm hujus tam Nobilissima Artis in

the scale towards document

triones sunt: Qvi enim Merum omnium locum Studij; Imprimis igit; eadē ad ratur, quam tura accom- es longitem- lut gravida- Qvo modō dica Artis co- i; Doctorum o tempestiva us, aëri am- petie. Di- s hac ad ple- generalibus nonet Wallen- gulari Inge- dixeris, per- & minus ex- ate, sive ut ipere placet, Professoribus occasionem re- mone eidem occlamavit: & vituperare n morbis im- tē debemus? leorem vobis sisti-